

Vastaus useamman tahon esittämään kanteluun, jossa väitetään Italian rikkoneen syrjimättömyyttä ja määräaikaisten opettajien suojelua koskevia EU:n sääntöjä – käsittelyn lopettamista koskeva kirje

Viitenumero: CHAP (2021)03439

Euroopan komissio on vastaanottanut useita kanteluita, jotka koskevat ”scuole paritarie” -koulujen (akkreditoituneet yksityiset koulut) opettajien työkokemuksen tunnustamatta jättämistä palkkaluokan määrittämisessä, kun he siirtyvät vakituisiksi opettajiksi valtion kouluihin. Toisin sanoen heidän palvelusaikaansa akkreditoituneissa yksityisissä kouluissa ei oteta huomioon.

Kantelijat toteavat, että Italian kansalliseen koulutusjärjestelmään kuuluu sekä valtion kouluja että akkreditoituneita yksityisiä kouluja. Yksi akkreditoituneiden yksityisten koulujen ryhmä ovat ”scuola paritarie” -koulut, jotka ovat maksullisia ja noudattavat valtion koulujen opetussuunnitelmaa. Akkreditointi myönnetään sitä hakeneille muille kuin valtion kouluille edellyttäen, että ne täyttävät tietyt valtion määrittämät edellytykset. Edellytykset koskevat esimerkiksi opettajan pätevyyttä. Näissä tapauksissa opettajien työnantaja ei ole valtio vaan asianomainen yksityinen koulu.

Tiettyihin ryhmiin kuuluvissa akkreditoituneissa yksityisissä kouluissa, kuten ”scuole paritarie”- ja ”scuole parificate” -kouluissa, hankittu kokemus tunnustetaan tehtäessä opettajien määräaikaista työsopimuksia ja määritettäessä palkkaluokkaa, kun opettaja siirtyy näistä kouluista työhön valtion kouluun. Kantelijoiden mukaan Italian opetusministeriö ei kuitenkaan 16. huhtikuuta 1994 annetun asetuksen nro 297/485 artiklan nojalla tunnusta tällaista työkokemusta työhön otetun uuden opetushenkilöstön palkkaluokkia määritettäessä, jos työntekijä on aiemmin työskennellyt ”scuola paritarie” -koulussa.

Kantelut on rekisteröity komission ylläpitämään kanteluiden keskusrekisteriin viitenummerolla CHAP(2021)03439.

Koska Euroopan komissio on vastaanottanut useita kanteluita asiasta, se on julkaissut vastaanottoilmoituksen ja käsittelyn lopettamista edeltävän kirjeen [Europa-sivuston asiaa koskevalla verkkosivulla](#) lyhentääkseen vastaamisaikaa ja saattaakseen tiedon nopeasti asianosaisten ja muiden asiasta mahdollisesti kiinnostuneiden saataville.

Vastauksena käsittelyn lopettamista edeltävään kirjeeseen jotkin kantelijoista toimittivat videoviestin 16. marraskuuta 2021.

Lisäksi jotkin kantelijat toimittivat 17. marraskuuta 2021 kirjeen, jossa toistettiin syyt, joiden perusteella he katsovat Italian rikkoneen opettajien oikeuksia.

Mainituissa 16. marraskuuta 2021 päivätyssä videoviestissä ja 17. marraskuuta 2021 päivätyssä kirjeessä esitetyt perustelut ovat samankaltaisia kuin alkuperäisissä kanteluissa eli:

1. Opettajien ”scuole paritarie” -kouluissa (akkreditoituneet yksityiset koulut) hankittua työkokemuksen tunnustamatta jättäminen palkkaluokan määrittämisessä, kun opettajat siirtyvät vakituisiksi opettajiksi valtion kouluihin, rikkoo määräaikaista työtä koskevaan direktiiviin 1999/70/EY liitetyn puitesopimuksen 4 lauseketta.

2. Opettajien ”scuole paritarie” -kouluissa (akkreditoituneet yksityiset koulut) hankittua työkokemuksen tunnustamatta jättäminen palkkaluokan määrittämisessä, kun opettajat

siirtyvät vakituisiksi opettajiksi valtion kouluihin, rikkoo direktiivin 2000/78/EY säännöksiä.

3. Opettajien ”scuole paritarie” -kouluissa (akkreditoituneet yksityiset koulut) hankkimaan työkokemuksen tunnustamatta jättäminen palkkaluokan määrittämisessä, kun opettajat siirtyvät vakituisiksi opettajiksi valtion kouluihin, rikkoo direktiivin 2006/54/EY säännöksiä.

4. Opettajien ”scuole paritarie” -kouluissa (akkreditoituneet yksityiset koulut) hankkimaan työkokemuksen tunnustamatta jättäminen palkkaluokan määrittämisessä, kun opettajat siirtyvät vakituisiksi opettajiksi valtion kouluihin, ei vastaa asiassa C-677/16, Montero Mateos, sovellettua unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä.

Kantelijoiden esittämien neljän väitteen oikeudellinen analyysi

1. Määräaikaista työtä koskevaan direktiiviin 1999/70/EY liitetyn puitesopimuksen 4 lauseke

Määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen¹ kaksi tärkeintä tavoitetta on varmistaa, että määräaikaisessa työsuhteessa olevia työntekijöitä ei syrjitä perusteettomasti, ja estää saman työnantajan ja työntekijän välillä samasta työstä tehdyt perättäiset määräaikaiset sopimukset. Väärinkäytöksistä määrätään seuraamuksia.

Puitesopimuksen 4 lausekkeessa määrätään, että työnantajat eivät saa soveltaa määräaikaisiin työntekijöihin epäedullisempia työehtoja kuin vastaaviin vakituisiin työntekijöihin, ellei siihen ole asiallisia syitä. Tätä lauseketta ei kuitenkaan sovelleta määräaikaisten työntekijöiden eri ryhmien työehtoihin liittyvään syrjintään.

Videoviestissään kantelijat toteavat, että syrjimättömyyden periaatetta on rikottu, koska määräaikaisten työsuhteiden mukaiset palvelusvuodet tunnustetaan palkkaluokan määrittämisessä ja liikkuvuutta varten valtion koulujen opettajien osalta mutta ei sellaisen valtion akkreditoitujen yksityiskoulujen opetushenkilöstön osalta, joka siirtyi myöhemmin vakituisiksi opettajiksi valtion kouluihin.

Kantelijat katsovat siis, että opettajien ”scuole paritarie” -kouluissa (akkreditoituneet yksityiset koulut) hankkimaan työkokemuksen tunnustamatta jättäminen palkkaluokan määrittämisessä, kun opettajat siirtyvät vakituisiksi opettajiksi valtion kouluihin, rikkoo puitesopimuksen 4 lauseketta.

He viittaavat erityisesti asiaa koskevan työehtosopimuksen ohjeasiakirjoihin, joiden mukaan palvelusaikaa ”scuole paritarie” -kouluissa ei oteta huomioon asetuksen nro 297/94 485 artiklan nojalla, jossa viitataan valtion koulujen, ”scuole paritarie”- ja ”scuole parificate” -koulujen (mutta ei ”scuole paritarie” -koulujen) vastaavuuteen. ”Scuole parificate” -kouluja ei ollut olemassa vuonna 1994. Asetuksella nro 250/2005 vahvistettiin ”scuole paritarie” -koulut (akkreditoituneet) ei-valtiollisten koulujen ainoaksi ryhmäksi, joka kattaa aiemmat (akkreditoituneet) ei-valtiollisten koulujen ryhmät (scuole autorizzate, paritarie, parificate ja scuole legalmente riconosciute).

---

¹ 18. maaliskuuta 1999 tehty määräaikaista työtä koskeva puitesopimus, joka on Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY), Euroopan teollisuuden ja työnantajain keskusjärjestön (UNICE) ja julkisten yritysten Euroopan keskuksen (CEEP) tekemästä määräaikaista työtä koskevasta puitesopimuksesta 28 päivänä kesäkuuta 1999 annetun neuvoston direktiivin 1999/70/EY(EYVL L 175, 10.7.1999, s. 43) liitteenä.

Käsiteltävänä olevassa asiassa verrataan toisiinsa opettajia, jotka ovat määräaikaista työntekijöitä valtion kouluissa, ja opettajia, jotka ovat määräaikaista työntekijöitä valtion akkreditoimissa yksityiskouluissa, sekä opettajia, jotka ovat määräaikaista työntekijöitä ”scuola paritaria” -kouluissa, ja opettajia, jotka ovat määräaikaista työntekijöitä ”scuola pareggiata”- ja ”scuola parificata” -kouluissa.

Kahden määräaikaisen opettajan erilainen kohtelu sen perusteella, onko työnantaja valtion koulu vai valtion akkreditoima yksityiskoulu, ei kuulu määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen soveltamisalaan.

Lisäksi puitesopimuksen 4 lausekkeen soveltamiseksi erilaisen kohtelun on perustuttava yksinomaan työntekijän määräaikaiseen asemaan. Tämä ei toteudu kantelijoiden kuvaamassa tilanteessa, koska ”scuole paritarie” -koulujen osalta sekä määräaikaisten että vakituisten opettajien palvelusaika jätetään huomioimatta, kun he siirtyvät vakinaisiksi opettajiksi valtion kouluihin.

Sen vuoksi komissio katsoo, että kantelijoiden tilanne ei kuulu direktiiviin 1999/70/EY liitetyn määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen soveltamisalaan.

2. Direktiivin 2000/78/EY säännösten noudattaminen

Kantelijat väittävät, että ”scuole paritarie” -kouluissa ja valtion kouluissa epävarmassa työsuhteessa työskenteleviä opettajia kohdellaan eri tavoin, vaikka molemmat koulut kuuluvat kansalliseen opetusjärjestelmään ja niillä on samat oikeudelliset ja sopimusvelvoitteet. He katsovat tämän rikkovan direktiivin 2000/78/EY säännöksiä.

Direktiivissä 2000/78/EY kielletään kuitenkin syrjintä ainoastaan tiettyjen syiden, kuten uskonnon, iän, vammaisuuden tai seksuaalisen suuntautumisen perusteella. Kantelijoiden toimittamien tietojen perusteella ei vaikuta siltä, että syrjintä perustuu edellä mainitun kaltaiseen syhyhyn käsiteltävänä olevassa asiassa.

3. Direktiivin 2006/54/EY säännösten noudattaminen

Kantelijat väittävät, että käsiteltävänä olevassa asiassa rikotaan Amsterdamin sopimuksen 141 artiklassa ja direktiivissä 2006/54/EY vahvistettua periaatetta ”sama palkka samasta työstä”. Sellaiselle valtion koulun vakituiselle opettajalle, jonka palvelusaika vakituisena opettajana työhönoton jälkeen ja palvelusaika määräaikaisena opettajana valtion kouluissa tunnustetaan, vahvistetaan palvelusaikaa vastaava palkkaluokka, kun taas valtion koulun vakituiselle opettajalle, joka on työskennellyt määräaikaisena opettajana ”scuola paritaria” -koulussa, vahvistetaan alempi palkkaluokka, vaikka hän olisi työskennellyt pidempään, koska hänen aiempaa kokemustaan ei oteta huomioon.

Kantelijat väittävät tämän rikkovan direktiivissä 2006/54/EY vahvistettua periaatetta ”sama palkka samasta työstä”.

Direktiivissä 2006/54 ja Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen 157 artiklassa² kielletään kuitenkin vain miesten ja naisten välinen syrjintä. Niissä ei kielletä syrjintää kantelijoiden esittämien syiden perusteella. Kantelijat eivät myöskään väitä, että

---

² Korvaa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 141 artiklan.

kantelun kohteena olevassa tilanteessa olisi kyse miesten ja naisten välisestä välillisestä syrjinnästä (esimerkiksi siitä, että suuri määrä ”scuola paritaria” -kouluista tulevista opettajista edustaisi tiettyä sukupuolta).

4. Unionin tuomioistuimen kanta asiassa C-677/16, Montero Mateos

Unionin tuomioistuin totesi asiassa C-677/16, Montero Mateos, että

”Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY), Euroopan teollisuuden ja työnantajain keskusjärjestön (UNICE) ja julkisten yritysten Euroopan keskuksen (CEEP) tekemästä määräaikaista työtä koskevasta puitesopimuksesta 28. kesäkuuta 1999 annetun neuvoston direktiivin 1999/70/EY liitteenä olevan 18. maaliskuuta 1999 tehdyn määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohtaa on tulkittava siten, että se ei ole esteenä kansalliselle säännöstölle, jossa ei säädetä minkään korvauksen maksamisesta työntekijöille, jotka on otettu palvelukseen pääasiassa kyseessä olevan interimidad-sopimuksen kaltaisilla määräaikaisilla työsopimuksilla, jotka on tehty toimen tilapäiseksi hoitamiseksi sen lopullista täyttämistä varten järjestettävän valinta- tai ylennysmenettelyn ajaksi, sen ajan päättyessä, joksi nämä sopimukset on tehty, kun taas korvaus myönnetään vakituisille työntekijöille, kun heidän työsopimuksensa sanotaan irti objektiivisesta syystä”.

Asiaan liittyvät tosiseikat viittaavat Espanjan kansalliseen lainsäädäntöön, jossa ei säädetä korvauksen maksamisesta työntekijöille, jotka on otettu palvelukseen määräaikaisilla työsopimuksilla, jotka on tehty toimen tilapäiseksi hoitamiseksi sen lopullista täyttämistä varten järjestettävän valinta- tai ylennysmenettelyn ajaksi, sen ajan päättyessä, joksi nämä sopimukset on tehty, kun taas korvaus myönnetään vakituisille työntekijöille, kun heidän työsopimuksensa sanotaan irti objektiivisesta syystä.

Korvauksen maksamista koskeva asia ei liity tehtyyn kanteluun, jossa on kyse siitä, että palvelusaikaa ei oteta huomioon.

Päätelmät

Valitus ei kuulu unionin oikeuden soveltamisalaan.

Jos kantelijat katsovat, että menettely on Italian lainsäädännön vastainen, heidän on haettava korvausta kansallisessa tuomioistuimessa.

Kantelijat ovat maininneet, että asia on jo saatettu perustuslakituomioistuimen käsiteltäväksi. Kantelijoiden mukaan kyseinen tuomioistuin totesi 30. heinäkuuta 2021 antamassaan tuomiossa, että ”ei ole lainvastaista, että pysyvää työtä edeltävää valtion akkreditoimassa yksityiskoulussa tehtyä työtä ei oteta huomioon uran uudelleen määrittämisessä valtion koulussa”. Tältä osin kansallisilla viranomaisilla, mukaan lukien kansalliset tuomarit, on yksinomainen toimivalta arvioida, onko nykytilanne syrjivä, ja toteuttaa asianmukaiset korjaustoimenpiteet.

Tätä taustaa vasten komissio on lopettanut tämän kantelun käsittelyn.